

DÔVODOVÁ SPRÁVA

A. Všeobecná časť

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 440/2015 Z. z. (ďalej aj ako „zákon o športe“) o športe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „návrh zákona“) predkladajú do legislatívneho procesu poslanci Národnej rady Slovenskej republiky Richard Nemec, Radovan Sloboda a Peter Vons.

Zákon o športe vznikol v roku 2015, keď sa súčasne naposledy menil kódex Svetovej antidopingovej organizácie. Medzitým došlo k zmene.

Ide o záväzok Slovenskej republiky na základe Medzinárodného dohovoru proti doping u v športe (oznámenie č. 347/2007 Z. z.), ako aj na základe Kodanskej deklarácie o antidopingu v športe, ktorá bola prijatá Monitorovacou skupinou Dohovoru proti doping u Rady Európy (TDO) v Štrasburgu 13. marca 2003. Následne na konferencii v Katowiciach (2019) bol predstavený nový Svetový antidopingový program, a to najmä v podobe návrhu Svetového antidopingového kódexu 2021 (ďalej len „Kódex 2021“). Konferencia vyzvala všetkých signatárov (vrátane Slovenskej republiky) k náležitej implementácii medzinárodných štandardov slúžiacich na jeho vykonanie.

Povinnosť implementácie predstavuje **povinnosť implementácie Kódexu 2021, ale aj medzinárodných štandardov a technických dokumentov.**

Rozsah implementácie je daný samotným obsahom a rozsahom Kódexu 2021 a jeho štandardov, ktorými sú:

- Medzinárodný štandard pre súlad signatárov s Kódexom 2021,
- Medzinárodný štandard pre ochranu súkromných a osobných údajov,
- Medzinárodný štandard pre testovanie a vyšetrovanie,
- Medzinárodný štandard pre terapeutické výnimky,
- Medzinárodný štandard pre vzdelávanie, a
- Medzinárodný štandard pre správu výsledkov.

Povinnosť implementácie Kódexu 2021 a vyššie uvedených štandardov vyplýva jednak zo samotného Kódexu 2021 a jednak z Medzinárodného štandardu pre súlad signatárov s Kódexom 2021. V oboch prípadoch je lehota na implementáciu Svetového antidopingového programu 2021 **najneskôr k 1.1.2021, kedy nadobúda účinnosť Kódex 2021 a jeho štandardy.**

Medzinárodný štandard pre súlad signatárov s Kódexom 2021 súčasne stanovuje celý proces implementácie Kódexu 2021, monitorovania súladu implementácii s požiadavkami Kódexu 2021, nápravné opatrenia ako aj prípadné sankcie za nesplnenie povinností.

Vzhľadom na zmeny zavedené v rámci Kódexu a jeho štandardov v porovnaní s Kódexom 2015 a jeho štandardami je nutné uskutočniť novelu zákona o športe, ktorá reflektuje len na požiadavky Svetového antidopingového programu 2015, ktoré nie sú s ohľadom na Svetový antidopingový program 2021 upravené. Jedná sa predovšetkým o zavedenie nových skutkových podstát porušení antidopingových pravidiel, ako aj o potrebu prípravy inštitucionálneho oddelenia orgánov oprávnených vykonávať pôsobnosť v oblasti boja proti doping, kde súčasná úprava nevyhovuje požiadavkám Svetového antidopingového programu 2021 a jej ponechanie bez zmien by znamenalo status non-compliance, čiže nesúladu.

Vzhľadom na neustály vývoj pravidiel Svetového antidopingového programu navrhujeme zúženie úpravy antidopingu v zákone o športe v takom rozsahu, aby všetky relevantné skutočnosti vo vzťahu k plneniu požiadaviek Svetového antidopingového programu a boja proti doping vyplývali najmä z platných predpisov Svetového antidopingového programu. Účinnosť novely zákona o športe by vzhľadom na požiadavku Kódexu 2021 a Medzinárodného štandardu pre súlad signatárov s kódexom 2021 mala nastať najneskôr k 1.1.2021, **v opačnom prípade by Slovenská republika nadobudla status non-compliance, a teda nesúladu, ktorého dôsledkom by mohlo byť aj vyradenie našich športovcov z medzinárodných súťaží.**

Návrh zákona má negatívny dopad na rozpočet verejnej správy a nemá žiadne sociálne vplyvy a ani vplyvy na podnikateľské prostredie, na životné prostredie alebo na informatizáciu spoločnosti.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi Slovenskej republiky, medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná, ako aj s právom Európskej únie.

B. Osobitná časť

K Čl. I

K bodu 1

Mení sa ustanovenie § 8 ods. 6 tak, aby v novej právnej úprave bolo oddelené nazeranie na jednej strane na povinnosť zabezpečiť dodržiavanie pravidiel Svetového antidopingového programu a na strane druhej na povinnosť zabezpečiť dodržiavanie samotných opatrení proti negatívnym javom v športe (napríklad manipulácia priebehu a výsledkov súťaží a pod.). Rozdielnosť nového nazerania na tieto povinnosti má spočívať v tom, že zabezpečenie dodržiavania pravidiel Svetového antidopingového programu už nebude považované za závažné disciplinárne previnenie, čo bude mať dôsledky opísané v bode 3 tohto návrhu zákona. Vo všeobecnosti sa porušenie antidopingových pravidiel už nebude považovať za disciplinárne previnenie a je vyňaté do samostatnej kategórie (*sui generis*) porušenia pravidiel v športe na úseku Svetového antidopingového programu.

K bodu 2

Doplňa sa samosprávny kraj ako prijímateľ verejných prostriedkov zo štátneho rozpočtu, rovnako ako obec. Ide o doplnenie, ktoré priniesla potreba aplikačnej praxe.

K bodu 3

V tomto bode návrhu zákona sa vypúšťa ustanovenie, podľa ktorého v súčasne platnej právnej úprave platí, že nezapracovanie porušení pravidiel Svetového antidopingového programu ako závažného disciplinárneho previnenia do predpisov národných športových zväzov sa považuje za dôvod na stratu spôsobilosti prijímateľa verejných prostriedkov. Návrh zákona tento dôvod na stratu spôsobilosti prijímateľa verejných prostriedkov vypúšťa z dôvodu nového filozofického nazerania na proces boja proti doping, keď sa už konanie o porušení pravidiel doping nepovažuje za závažné disciplinárne previnenie, ale ide o samostatné (*sui generis*) konanie, v ktorom je športovec postihovaný nezávislou komisiou pri zachovaní zásad spravodlivého procesu, včasnosti a verejnosti.

K bodom 4, 5 a 9

Ide o legislatívno-technické úpravy bezprostredne súvisiace s čl. I bodom 7 tohto návrhu zákona (§ 88 a § 90 ods. 1).

K bodu 6

Na základe návrhu zákona sa do § 70 ods. 4 dopĺňa nové písmeno d) tak, aby bolo možné poskytnúť dotáciu aj samosprávnemu kraju. Ide o doplnenie, ktoré priniesla potreba aplikačnej praxe a nadväzuje na úpravu v bode 2 návrhu zákona.

K bodu 7

Na základe návrhu zákona sa súčasne platná právna úprava zjednodušuje tak, aby obsahovala len nevyhnutné zásady a základy úpravy a ostatné sa ponecháva na úpravu v pravidlách Svetového antidopingového programu, čím sa zákon stáva flexibilnejší a nebude potrebné ho tak často meniť.

V § 86 ostáva zachovaná právna úprava podľa doterajšieho znenia zákona s tým, že sa spresňujú právomoci agentúry, zjednodušuje sa obsah výročnej správy, aby sa odstránili duplicitné požiadavky a ustanovuje sa spolupráca s národnými športovými zväzmi pri vzdelávaní v oblasti antidopingu.

V § 87 sa upravuje osobný rozsah pôsobnosti agentúry a jej antidopingových pravidiel, ktorý ostáva nezmenený oproti predchádzajúcej právnej úprave. Povinnosti agentúry sa vypúšťajú, pretože boli zapracované do ustanovení § 86 upravujúce postavenie a právomoci agentúry.

V navrhovanom novom znení ustanovenia § 88 sa doplnili nové skutkové podstaty doping, ktoré korešpondujú s vývojom v boji proti doping (odrádzanie od oznámenia doping príslušnému orgánu alebo pomsta za oznámenie doping príslušnému orgánu zo strany športovca alebo inej osoby), v súvislosti s ochranou informátorov tzv. whistleblowerov.

V § 89 sa v zmysle pripomienok Svetovej antidopingovej agentúry (WADA) spresňuje rozsah dopingovej kontroly.

V § 90 sa zjednodušuje právna úprava v prípade antidopingovej kontroly vykonanej na podnet fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktoré majú príslušnosť k signatárovi kódexu WADA tak, že náklady bude znášať ten, kto podal podnet na vykonanie takejto kontroly. Zároveň sa vypúšťa povinnosť národného športového zväzu znášať náklady dopingovej kontroly, ak organizuje významnú súťaž, bez ohľadu na to, či o vykonanie dopingovej kontroly požiadal.

V ustanovení § 91 sa zjednodušuje právna úprava dopingového komisára, vypúšťajú sa ustanovenia o náležitostiach poverenia a preukazu. Náležitosti poverenia na výkon dopingovej kontroly a preukazu dopingového komisára určí štatút agentúry.

Najdôležitejšou zmenou sú nové znenia ustanovení § 92 a 93, a teda zriadenie nových komisií pre konanie vo veci doping na prvom stupni a na druhom stupni, ktoré sú (a v zmysle platných predpisov Svetového antidopingového programu aj musia byť) nezávislé finančne (prevádzkovo) aj inštitucionálne jednak od národných športových zväzov, ako aj od národnej antidopingovej agentúry. Členovia komisií budú odborníci s expertízou v právnych vedách, prírodných vedách, medicínskych vedách, farmaceutických vedách alebo v športových vedách a nebude už potrebné, aby každý jeden národný športový zväz hľadal takto špecializovaných odborníkov do svojich antidopingových komisií, po čom tiež volali národné športové zväzy. Výrazne sa tým pomôže športovému hnutiu, ale zároveň sa aj zvýši odborná úroveň a zjednotí rozhodovacia prax, čo je v konečnom dôsledku v prospech športovcov, pretože v súčasnosti sa často stretávame s príliš prísnyim posudzovaním jednotlivých previnení zrejme spôsobeným nie úplne dostatočnou fundovanosťou a expertnosťou členov jednotlivých orgánov národných športových zväzov v oblasti posudzovania a rozhodovania porušení antidopingovej regulácie. Domnievame sa preto, že navrhovaná zmena bude vítaná v celej športovej obci a bude viesť k primeraným a spravodlivým postihom za porušenie antidopingových pravidiel, ktoré nebudú viesť k vylúčeniu športovca zo spoločnosti, ale naopak k náprave jeho nešportového správania. Konanie bude verejné, rovnako ako bude verejné aj výberové konanie na výber jednotlivých členov komisií, čím sa zabezpečí transparentnosť. Nezávislosť členov komisie bude zabezpečená jednak úpravou konfliktu záujmov, ako aj dôvodmi pre ich odvolanie z funkcie, ktoré nebudú upravené v štatúte, ktorý

má riešiť podrobnosti o organizácii a činnosti komisií, ale priamo v zákone o športe. Zárukou nezávislosti bude aj skutočnosť, že za člena komisie bude môcť byť vymenovaný len ten, kto nemá žiadny právny vzťah s agentúrou a v prípade vzniku takéhoto vzťahu nastane zánik funkcie člena komisie.

Rozhodnutie komisií pre konanie vo veci dopingu v prvom stupni a v druhom (odvolacom) stupni zabezpečujú dvojínštančnosť konania, bude možné napadnúť a preskúmať na Športovom arbitrážnom súde v Lausanne vo Švajčiarsku, ktorý je príslušný podľa pravidiel Svetového antidopingového programu. Okrem členov komisií bude minister školstva menovať aj náhradníkov pre prípad konfliktu záujmu člena komisie, čím bude zabezpečená jednak nezávislosť, ako aj včasnosť rozhodovania a rýchlosť a hospodárnosť konania vo veci dopingu.

K bodu 8

V tomto bode návrhu zákona sa ustanovuje, že všetky práva a povinnosti neupravené v zákone o športe, ktoré sa týkajú problematiky dopingu, sa riadia priamo Svetovým antidopingovým programom, ktorý prostredníctvom záväzku signatárov vrátane Slovenskej republiky na základe Medzinárodného dohovoru proti dopingu v športe (oznámenie č. 347/2007 Z. z.), ako aj na základe Kodanskej deklarácie o antidopingu v športe, ktorá bola prijatá Monitorovacou skupinou Dohovoru proti dopingu Rady Európy (TDO) v Štrasburgu 13. marca 2003, je pre signatárov záväzný a z času na čas môže byť menený (pozn. posledný Kódex z roku 2015 je aktuálne nahradzovaný Kódexom 2021) a navrhovaná úprava a konštrukcia zákona by si v budúcnosti, za predpokladu, že nedôjde k nejakej zásadnej zmene Svetového antidopingového programu (napr. k zmene skutkových podstatí dopingu, ktoré sú uvedené aj v zákone), nevyžadovala novelizáciu zákona pri nezásadnej zmene pravidiel Svetového antidopingového programu.

K bodu 10

Upravujú sa prechodné ustanovenia, ktoré je nevyhnutné určiť vzhľadom na čas potrebný na zapracovanie zmien vyplývajúcich z návrhu zákona pre Národný športový zväz a ministerstvo školstva, resp. ministra školstva. Prechodné ustanovenia upravujú postup pri konaní, a teda, že konania vo veci porušenia antidopingových pravidiel, ktoré sa začalo pred 1. januárom 2021, sa dokončia pred orgánmi národných športových zväzov podľa predpisov účinných do 31. decembra 2020 a po 1. januári 2021 teda už porušenia vo veci dopingu bude riešiť príslušná komisia pre konanie vo veci dopingu. Zároveň sa ukladajú povinnosti národným športovým zväzom, a to najmä zosúladiť si svoje predpisy s touto zmenou zákona do 30. júna 2021 a povinnosť ministra školstva vymenovať jednotlivých členov a náhradníkov komisií pre konanie vo veci dopingu, ako aj povinnosť ministerstva školstva vydať štatút týchto komisií.

K Čl. II

Stanovuje sa dátum účinnosti návrhu zákona na deň jeho vyhlásenia, s výnimkou odlišnej účinnosti pre konkrétne špecifikované ustanovenia návrhu zákona od 1. januára 2021, a to všetko s prihliadnutím na legisvakančnú lehotu. Nadobudnutie účinnosti návrhu zákona dňom jeho vyhlásenia odôvodňujeme potrebou zosúladenia národnej legislatívy SR (zákona o športe) s Kódexom 2021 v čo najkratšom možnom čase, aby tak nedošlo k rozporu s medzinárodným záväzkom SR.

DOLOŽKA ZLUČITEĽNOSTI
návrhu zákona s právom Európskej únie

1. Navrhovateľ návrhu zákona:

Poslanci Národnej rady Slovenskej republiky Richard Nemec , Radovan Sloboda
a Peter Vons

2. Názov návrhu zákona:

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 440/2015 Z. z. o športe a o zmene a
doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

3. Predmet návrhu zákona je upravený v práve Európskej únie:

a) je upravená v práve Európskej únie

- *primárnom*

Čl. 165 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a Čl. 3 a 4 Charty základných práv
Európskej únie

- *sekundárnom (prijatom po nadobudnutí platnosti Lisabonskej zmluvy, ktorou sa mení a
dopĺňa Zmluva o Európskom spoločenstve a Zmluva o Európskej únii – po 30. novembri
2009)*

- *nie je*

- *sekundárnom (prijatom pred nadobudnutím platnosti Lisabonskej zmluvy, ktorou sa mení a
dopĺňa Zmluva o Európskom spoločenstve a Zmluva o Európskej únii – do 30. novembra
2009)*

- *nie je*

b) je obsiahnutá v judikatúre Súdneho dvora Európskej únie

- *nie je*

4. Závazky Slovenskej republiky vo vzťahu k Európskej únii:

a) uviesť lehotu na prebranie príslušného právneho aktu Európskej únie, príp. aj
osobitnú lehotu účinnosti jeho ustanovení

- *nie je*

b) uviesť informáciu o začatí konania v rámci „EÚ Pilot“ alebo o začatí postupu
Európskej komisie, alebo o konaní Súdneho dvora Európskej únie proti Slovenskej
republike podľa čl. 258 a 260 Zmluvy o fungovaní Európskej únie v jej platnom
znení, spolu s uvedením konkrétnych vytýkaných nedostatkov a požiadaviek na
zabezpečenie nápravy so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady
(ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho
parlamentu, Rady a Komisie

- v danej oblasti nie je proti Slovenskej republike začaté konanie
- c) uviesť informáciu o právnych predpisoch, v ktorých sú uvádzané právne akty Európskej únie už prebrané, spolu s uvedením rozsahu ich prebrania, príp. potreby prijatia ďalších úprav

- nie je

5. Návrh zákona je zlučiteľný s právom Európskej únie:

- a) úplne.

DOLOŽKA

vybraných vplyvov

A.1. Názov materiálu: návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 440/2015 Z. z. o športe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Termín začatia a ukončenia PPK: *bezpredmetné*

A.2. Vplyvy:

	Pozitívne	Žiadne	Negatívne
1. Vplyvy na rozpočet verejnej správy			x
2. Vplyvy na podnikateľské prostredie – dochádza k zvýšeniu regulačného zaťaženia?		x	
3. Sociálne vplyvy		x	
– vplyvy na hospodárenie obyvateľstva,		x	
– sociálnu exklúziu,		x	
– rovnosť príležitostí a rodovú rovnosť a vplyvy na zamestnanosť		x	
4. Vplyvy na životné prostredie		x	
5. Vplyvy na informatizáciu spoločnosti		x	

A.3. Poznámky

Návrh zákona predpokladá negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy. Tento objem finančných prostriedkov vychádza z približného vyčíslenia finančných prostriedkov, ktoré najmä v dôsledku zriadenia dvoch nových komisií pre konanie vo veci dopingu budú mať na rozpočet verejnej správy mierne negatívny dopad. Tento negatívny dopad možno odhadnúť na najviac 87.000 EUR ročne, pričom ide najmä o náklady spojené s odmeňovaním členov komisií pre konanie vo veci dopingu v súlade so zákonom č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Návrh zákona zároveň nemá žiadne sociálne vplyvy a ani žiadne vplyvy na podnikateľské prostredie, na životné prostredie a na informatizáciu spoločnosti. Bude mať pozitívny vplyv na neziskový sektor, konkrétne na národné športové zväzy, ktorým zanikne povinnosť mať zriadené antidopingové komisie na každom jednom národnom športovom zväze a to dokonca v dvoch stupňoch, prvý stupeň a odvolacie komisie ako druhý stupeň.

A.4. Alternatívne riešenia

bezpredmetné

A.5. Stanovisko gestorov

Návrh zákona bol zaslaný na vyjadrenie Ministerstvu financií SR a stanovisko tohto ministerstva tvorí súčasť predkladaného materiálu.